

Toomas Villo
Eurosec OÜ

Teie: 12.12.2025

Meie: 31.12.2025 nr 2-1/835-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Toomas Villo

Pöördusite Siseministeeriumi poole kahe taotlusega, millest ühes palute selgitust relvaseaduse kohaldumise kohta tulirelva lisaseadmete müügil ning teises relvahoidlale ja relvakapile Vabariigi Valituse määrusega kehtestatud nõuete kohta. Alljärgnevalt anname koondvastuse Teie mõlemas taotluses tõstatatud teemadele.

1. Sihikute, öövaatlusseadmete ja muude relva lisaseadmete käitlemise regulatsioon

Praegune relvaseadus (edaspidi *RelvS*) võeti vastu 2001. aastal ning ajas on seda muudetud vajaduspõhiselt – seda nii uute relvaliikide lisandumisel kui ka Euroopa Liidust tulenevate nõuete ülevõtmisel. See on toonud kaasa *RelvS*-i nõuete killustatuse, mõistmise raskused ja mõned vasturääkivused. Vasturääkivused esinevad paraku ka tulirelva lisaseadmete käitlemise nõuete osas.

Kehtiva *RelvS*-i § 66 lõike 1 punkti 1 kohaselt on tegevusluba nõutav relva, **tulirelva olulise osa** või laskemoona müügiks. Varasema redaktsiooni kohaselt oli tegevusluba nõutav relva, tulirelva olulise osa, **tulirelva lisaseadise** või laskemoona müügiks. Nimetatud sätet muudeti 2018. aasta 1. juulil jõustunud relvaseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadusega¹, mille seletuskirja² kohaselt *muudetakse RelvS-i § 66 lõike 1 punktide 1 ja 1¹ sõnastust ning jäetakse sealt välja viited terminile „tulirelva lisaseadis“*. Muudatust põhjendatakse asjaoluga, et *RelvS*-s loobuti 28. juulil 2010. aastal jõustunud muudatuste järgi termini „lisaseadis“ kasutamisest. Selle asemel kasutatakse terminit „tulirelva osa“. Lisatud on veel, et *paraku ei ole RelvS-i tekstis läbivalt kasutatavaid termineid ühtlustatud ning seda tehakse kõnesoleva eelnõuga. Tegemist ei ole sisulise muudatusega, vaid eelkõige seaduses kasutatavate terminite ühtlustamisega*.

Kehtiva *RelvS*-i § 21 mõistes ei ole tulirelva lisaseadmed käsitatavad relvade ega tulirelva oluliste osadena. Samas on nende käitlemisele seatud *RelvS* § 20¹ lõigetes 3–5² piirangud, mille kohaselt võib neid omada või soetada vastava loa olemasolul. Lisaks kohustab

¹ Relvaseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadus – [RT I, 09.03.2018, 1](#).

² Relvaseaduse muutmise ja sellega seondult teiste seaduste muutmise seadus 494 SE, lk 35. Kättesaadav: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/09389ea3-798c-44ea-b9eb-3cafe9a7c73d/>.

RelvS-i § 75 lõige 1 isikut, kellele on väljastatud RelvS-i § 66 lõike 1 punkti 1 või 2 alusel tegevusluba, pidama eraldi arvestust relvade, tulirelva oluliste osade, piiratud käibega padrunisalvede, helisummutite, lasersihikute, öösihikute ja laskemoona kohta.

Eeltoodust tulenevalt võib järeldada, et 2018. aastal jõustunud muudatused ei olnud piisavalt mõtestatud ning sellest tulenevalt esineb RelvS-i sätetes tulirelva lisaseadmete käitlemise osas vastuolusid.

Kuna kehtiva RelvS-i § 66 kohaselt ei ole tulirelva lisaseadmete valmistamisele ja müügile seatud tegevusloa kohustust, ei ole alust seda kelleltki otseselt nõuda. Samas ei ole juriidilisel isikul õigus tulirelva lisaseadmeid vastava loata soetada.

Teie poolt esile toodud probleem on ministriumile teada ning sellega tegeletakse RelvS-i uue tervikteksti koostamisel.

2. Relvahoidlate ja relvakappide nõuded ning nende tehnoloogianeutraalsus

Relvahoidlate ja relvakappide nõuded on kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega³, mille eesmärk on tagada relvade ja laskemoona turvaline hoiustamine ning vältida nende sattumist kõrvaliste isikute kätte. Teie pöördumises viidatud probleemid – eelkõige relvahoidla seina materjali ja paksuse formaalsed nõuded ning nende seos tegeliku turvalisusega – on sisuliselt põhjendatud.

Kehtiv määrus lähtub mitmes osas ajalooliselt kujunenud lahendustest ning ei pruugi alati olla tehnoloogianeutraalne ega kajastada tänapäevaseid ehitus- ja turvastandardeid relvahoidla puhul, kuid relvakapi osas on neid uuendatud 2020. aasta 23. mail jõustunud redaktsiooniga, millega lisati relvakapi seina materjalile ja selle paksusele alternatiivina turvalisust tõendava ja murdvarguse vastase kaitse klassi määravale standardile vastavus.

Selgitame eraldi ja rõhutatult, et kehtiva õiguse kohaselt on relvahoidla ja relvakapp kaks erinevat õiguslikku ja funktsionaalset mõistet, millele kehtivad erinevad nõuded ning mille eesmärk ja kasutusala ei ole samad.

Relvakapp on eelkõige mõeldud relvade hoiustamiseks piiratud mahus ning on oma olemuselt hoonesse paigaldatud teiseldatav turvaseade. Relvakapi nõuded on kujundatud lähtudes eeldusest, et tegemist on konkreetse hoiulahendusega, mis ei moodusta iseseisvat ruumi ning mille turvalisus saavutatakse eeskätt konstruktsiooni, lukustuse ja materjali vastupidavuse kaudu.

Relvahoidla seevastu on oma olemuselt ruum, mis on ette nähtud relvade ja laskemoona hoiustamiseks suuremas mahus eelkõige tegevusloa omajate või kollektsionäärade poolt. Relvahoidla ei ole relvakapi laiendatud või suurem versioon, vaid eraldi kategooria, millele kehtestatud nõuded lähtuvad ruumi kui terviku turvalisusest (sh seinad, lagi, põrand, ligipääsud).

Sellest tulenevalt ei ole relvakapp relvahoidla ega relvahoidla relvakapp, isegi juhul, kui relvakapp on hoonesse integreeritud või sissekäidav. Nende kahe lahenduse samastamine ei ole kooskõlas kehtiva regulatsiooni eesmärgiga ega selle süstemaatikaga.

³ Nõuded relvahoidlale, relvakappidele ning püssirohu ja sütiku hoidmisele ning muud hoidmise tingimused – [RT I, 20.05.2020, 27](#).

Teie pöördumises kirjeldatud hoonesse integreeritud, sissekäidav relvakapp kujutab endast praktikas vahepealset lahendust relvakapi ja relvahoidla vahel, kuid kehtiv regulatsioon ei käsitle seda eraldi kategooriana. Sellest tulenevalt tuleb sellise lahenduse vastavust hinnata lähtudes sellest, kumba funktsiooni see sisuliselt täidab.

Kui lahendus on kavandatud konkreetse relvakapina (s.o mitte eraldiseisva relvahoidlana), ei ole põhjendatud selle automaatne käsitlemine relvahoidlana üksnes seetõttu, et see on sissekäidav või hoonesse integreeritud. Samas, kui lahendus täidab sisuliselt relvahoidla funktsiooni (nt suur hoiustatav relvade arv, iseseisev ruum, regulaarne ligipääs mitmete isikute poolt), on asjakohased relvahoidla nõuded.

Kehtiva õiguse alusel tuleb selliste lahenduste puhul hinnata vastavust eelkõige eesmärgi ja tegeliku kasutuse kaudu. Praktikas tähendab see, et haldusorgan saab konkreetse lahenduse hindamisel arvesse võtta nii ehituslikke ja tehnilisi näitajaid kui ka kavandatud kasutusviisi. Samas ei ole võimalik kehtiva regulatsiooni alusel täielikult loobuda määruses sätestatud nõuetest ega asendada neid üksnes sisulise hinnanguga.

3. Regulatsiooni ajakohastamine ja edasised sammud

Seoses mõlemas pöördumises tõstatatud laiemate küsimustega selgitame, et RelvS-i tervikuna muutmise vajadus on riiklikul tasandil teadvustatud. RelvS-i uue tervikteksti väljatöötamiskavatsus on esitatud kooskõlastamisele. Väljatöötamiskavatsuse eesmärk on hinnata kehtiva regulatsiooni toimivust tervikuna ning kavandada muudatusi, mis suurendaksid õigusselgust, proportsionaalsust ja tehnoloogianeutraalsust, sealhulgas tulirelva lisaseadmete käitlemise ning relvahoidlate ja relvakappide nõuete osas.

Õigusloomeprotsess on mitme-etapiline ning eeldab pärast väljatöötamiskavatsuse kooskõlastamist elnõu väljatöötamist, huvirühmade kaasamist ja Riigikogu menetlust. Kuni võimalike muudatuste jõustumiseni on haldusorganid kohustatud lähtuma kehtivast RelvS-st ja selle alusel kehtestatud määrustest.

Täname Teid pöördumiste ja konstruktiivsete ettepanekute eest. Teie tähelepanekud on väärtuslik sisend nii kehtiva regulatsiooni tõlgendamisel kui ka tulevaste muudatuste kavandamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ain Peil
osakonnajuhataja ülesannetes